

เก็บภาษีเหล้าตามดีกรีแอลกอฮอล์

ผู้จัดการรายวัน - "คอเหล้า-สิงห์อมควัน" ซัด สนช.รับร่าง พ.ร.บ. เก็บภาษีเหล้า-บุหรี่ ปรับอัตราภาษีตามดีกรี เสนอคิดอัตราภาษีแบบก้าวหน้า "สมหมาย" ยอมรับเก็บภาษีตามดีกรีเป็นเรื่องยาก เหตุมีปัจจัยหลายอย่างเกี่ยวข้อง หวั่นหากเก็บภาษีสูง ส่งผลเหล้าแพง

ประชาชนก็หันไปดื่มเหล้าเถื่อน "หมอมงคล" เตรียมนำ พ.ร.บ.ควบคุมน้ำเมา เข้าที่ประชุม สนช.วันที่ 28 พ.ย.นี้ ผลวิจัยชัดปีเดียวสังคมเสียหาย 2 แสนล้าน แต่เก็บภาษีได้แค่ 7 หมื่นล้าน ตายก่อนวัยเจ็ด

■ อ่านต่อหน้า 4

เก็บภาษี

4 หมื่นคน ด้านเครือข่ายเด็ก 20 องค์กร วอน สนช. งดออกกฎหมายเหล้าองศาเดิม

วานนี้ (22 พ.ย.) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ที่มี พล.อ.จรัล กุลละวณิชย์ รองประธานสนช. คนที่ 1 เป็นประธานการประชุม ได้พิจารณา ร่าง พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ...., ร่าง พ.ร.บ.พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ...., ร่าง พ.ร.บ.ยาสูบ (ฉบับที่ ...) พ.ศ... และร่าง พ.ร.บ.สุรา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... ที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยนายสมหมาย ภาษี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง และนายสมหมาย ภาษี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เสนอให้ใช้มาตรการทางภาษี 2 ลักษณะ คือ เพิ่มบทนิยามคำว่า "ราคาขาย ณ โรงงาน" แก้ไขเพิ่มเติมหลักการการประกาศมูลค่าสินค้าเพื่อใช้ในการคำนวณภาษีที่ผลิตในราชอาณาจักร และที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อให้

เกิดความโปร่งใส ทั้งนี้สมาชิกได้แสดงความเห็นโดยนายสมชาย แสงวงการ สนช. รองประธาน กมธ.คุ้มครองผู้บริโภค อภิปรายว่า ทาง กมธ.ได้ทำรายงานเรื่อง กรณีการศึกษาปัญหาผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม และมาตรการแก้ไข โดยเสนอให้ใช้มาตรการทางภาษี 2 ลักษณะ คือ

1. วิธีการคิดภาษีให้คำนวณอัตราภาษีโดยใช้ร้อยละแห่งลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เป็นฐานคิด และใช้ระบบการคิดอัตราภาษีก้าวหน้าโดยอัตราภาษีที่เก็บคิดต่อร้อยละ 1 แห่งลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (ดีกรี) ดังนี้ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์บริสุทธิ์น้อยกว่าร้อยละ 4 เช่น ไวน์คูลเลอร์ เก็บไม่เกิน 5 บาทต่อดีกรี เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 10 เช่น เบียร์ เก็บไม่เกิน 8 บาทต่อดีกรี เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 20 เช่น ไวน์ เก็บไม่เกิน 12 บาทต่อดีกรี เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 40

สุราปรุงพิเศษ สุราขาว เก็บไม่เกิน 20 บาทต่อดีกรี และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่เกินร้อยละ 40 เช่น วิสกี้ บรันดี ทูทๆ ดีกรีที่เกิน เก็บในอัตราไม่เกิน 20 บาทต่อดีกรี

2. ขยายเขตแดนภาษีเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์สูงสุดตามอัตราภาษีที่คำนวณโดยใช้ระบบการคิดอัตราภาษีก้าวหน้า ซึ่งคิดตามอัตราภาษีสูงสุด เครื่องดื่มประเภทสุราแช่ เสียภาษี 1,500 บาท สุรากลั่นเสียภาษี 2,500 บาท โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริสุทธิ์มากกว่าในปริมาตรที่เท่ากัน จะต้องเสียภาษีมากกว่าการเก็บภาษีโดยใช้ร้อยละแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เป็นฐานคิด และใช้ระบบการคิดอัตราภาษีอัตราก้าวหน้า จะทำให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีจากเบียร์เพิ่มขึ้น ประมาณ 2 เท่า คิดเป็นมูลค่าประมาณ 45,000 ล้านบาท และภาษีจากสุราเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่า คิดเป็นมูลค่าประมาณ 60,000 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มจากเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประมาณ 100,000 ล้านบาท

นายสังคีต พิริยะรังสรรค์ สนช. อภิปรายว่า เห็นด้วยที่จะให้มีการออก พ.ร.บ.ฉบับนี้ เพราะขณะนี้บริษัทที่ผลิตสุราได้มีกลยุทธ์การตลาดในลักษณะขายพ่วง ทำให้ประชาชนหาซื้อได้ง่าย และนำไปสู่ปัญหาสังคม เช่น การเกิดอุบัติเหตุจากความเมา นอกจากนี้ยังเห็นด้วยกับการปรับปรุงมาตรการการเก็บภาษีกับสินค้าที่ฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะสุรบางชนิดที่มีแอลกอฮอล์สูง แต่เสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่าความเป็นจริง อีกทั้งยังมีปัญหาหลักของการนำเข้าสุราและไวน์ต่างประเทศที่มีราคาแพงจำนวนมาก หรือนำเข้าแล้วแจ้งราคา ซีอีโอต่ำกว่าความเป็นจริง ดังนั้นกระทรวงการคลังควรพิจารณาการจัดเก็บภาษีตามดีกรีจริง โดยต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและควรสนับสนุนนโยบายการลดการบริโภคของประชาชน และควรเน้นการจัดเก็บภาษีที่ง่าย มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีมาตรการป้องกันการลักลอบนำเข้าสุรา ซึ่งตนคิดว่า มาตรการเก็บภาษียังเป็นปัญหาระยะยาวที่ต้องแก้ไขต่อไป แต่ถ้าสามารถหาหลักเกณฑ์ที่จะคุ้มครองผู้บริโภค และเพิ่มรายได้ให้แก่กระทรวงการคลัง

นายสมหมายชี้แจงว่า ยอมรับว่าการจัดเก็บภาษีสุรามีปัญหาหากกฎหมายฉบับนี้ประกาศใช้จะทำให้กรมสรรพสามิตดำเนินการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีใหม่ โดยการกำหนดอัตราภาษีตามดีกรี แต่ต้องยอมรับว่าเป็นเรื่องยากมากเพราะมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง และต้องทำให้เกิดความสมดุลซึ่งตนได้กำกับเจ้าหน้าที่ให้คำนึงถึงทุกกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความเป็นธรรมให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้เปรียบ โดยเฉพาะประชาชนที่มียาได้ต่ำ แต่ต้องการดื่มสุรา หากมีการจัดเก็บภาษีที่สูงเกินไป จะทำให้ราคาสูงขึ้น และทำให้คนเหล้าหันไปผลิตสุราเองหรือหันไปบริโภคสุราที่มีคุณภาพต่ำส่งผลต่อสุขภาพ

ส่วนปัญหาการลักลอบนำเข้าสุราต่างประเทศ ยอมรับว่า หนักใจกับการเก็บภาษีสรรพสามิตจากต่างประเทศมีเทคนิคที่ดีกว่า ทำให้สุรามีคุณภาพดีกว่าของไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่กรมสรรพากรเข้ามาดูแล อีก

ทั้งประเทศมหาอำนาจ ก็พยายามดูแลผลประโยชน์ของตนเอง โดยพยายามก้าวก่ายให้ไทยยึดหลักเกณฑ์ตามองค์การการค้าโลก

ในที่สุดที่ประชุมได้มีมติรับหลักการ ร่าง พ.ร.บ.ภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ.... ด้วยคะแนน 55 เสียง ร่าง พ.ร.บ.พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ.... ด้วยคะแนน 53 เสียง ร่าง พ.ร.บ.ยาสูบ (ฉบับที่ ...) พ.ศ... ด้วยคะแนน 52 เสียง และร่าง พ.ร.บ.สุรา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.... ด้วยคะแนน 51 เสียง และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญจำนวน 24 คน แปรญัตติภายใน 7 วัน

แฉปีเดียวสังคมเสียหาย 2 แสนล้าน

ในวันเดียวกันนี้ ที่โรงแรมริชมอนด์ ถนนพหลโยธิน นพ.มงคล ณ สงขลา รัฐมนตรีว่าการประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 3 เรื่อง "สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา" จัดโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) และภาคีเครือข่าย 20 องค์กร

นพ.มงคลกล่าวว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ในแต่ละปีมีคนไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึง 16.2 ล้านคน และเสียเงินซื้อไปเกือบ 2 แสนล้านบาท นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ ปัญหาสังคม และเศรษฐกิจ คิดเป็นมูลค่าความเสียหายถึง 197,576 ล้านบาท ขณะที่รัฐได้รายได้จากภาษีสรรพสามิตสุราเพียงปีละ 70,000 ล้านบาท หมายถึงรัฐขาดทุนปีละกว่า 120,000 ล้านบาท ดังนั้น รัฐควรทบทวนแนวคิดที่ต้องเข้มงวดกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเข้มข้น เนื่องจากรัฐต้องสูญเสียงบประมาณแก้ไขปัญหากจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภายหลังจำนวนมหาศาล

"สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดาเหมือนสินค้าทั่วไป เพราะก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมพิเศษเพื่อลดผลกระทบปัญหาดังกล่าว ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุข และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ร่วมกันพยายามเร่งผลักดัน ร่าง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งขณะนี้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญที่ยาวนานถึง 6 เดือนแล้ว และจะส่งกลับเข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันที่ 28 และ 3 ในวันที่ 28 พ.ย.นี้ เพื่อให้มีการพิจารณารับร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ โดยคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในปี 51 ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะช่วยลดการโฆษณาหมอมงคลยาวจน ลดการส่งเสริมการขายด้วยวิธีลด-แจก-แถม จำกัดการเข้าถึง และการหาซื้อหรือดื่มที่สะดวกเกินไป และเกิดหน่วยงานระดับชาติที่จะทำหน้าที่หลักในการดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาสุราอย่างต่อเนื่องต่อไป" นพ.มงคลกล่าว

ผศ.ดร.ภญ.ฉัตรรัตน์ ธารเจริญทรัพย์ โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กล่าวว่า การศึกษาต้นทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี 49 ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) พบว่า ผลกระทบจากการที่คนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพียงแค่ 1 ปีทำให้ประเทศไทยสูญเสียเงินถึง 197,576 ล้านบาท โดย 1) เป็นต้นทุนในการรักษาพยาบาล 5,623 ล้าน

บาท 2)เป็นต้นทุนจากการสูญเสียผลิตภาพจากการเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร 128,365 ล้านบาท 3) เป็นต้นทุนการสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงานและการสูญเสียประสิทธิภาพในการทำงาน 62,638 ล้านบาท 4) เป็นต้นทุนจากการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ 171 ล้านบาท และ 5) เป็นต้นทุนจากทรัพย์สินที่เสียหาย 779 ล้านบาท

นอกจากนี้ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดการตายก่อนวัยอันควรถึง 38,868 คนใน 1 ปี โดยที่การตาย 4 อันดับแรก ได้แก่ การตายจากโรคเอดส์ 9,254 ราย จากอุบัติเหตุจากรถทางบก 8,086 ราย จากมะเร็งตับ 5,953 ราย และจากโรคตับแข็ง 5,094 ราย และก่อให้เกิดการสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงาน และขาดประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันมากที่สุดคือ กลุ่มอายุ 30-44 ปี สูญเสียผลิตภาพคิดเป็นมูลค่า 25,964 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.5 กลุ่มอายุ 45-59 ปี 18,661 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.8 และ กลุ่มอายุ 15-29 ปี ร้อยละ 23.8

ดร.นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ ผู้อำนวยการโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กล่าวว่า ข้อมูลทั้งหมดยืนยันชัดเจนว่า ความสูญเสียที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น มากกว่ารายได้รัฐที่ได้รับจากภาษีสรรพสามิตสุราโดยในปี 49 รัฐเก็บภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เพียง 72,871 ล้านบาท ขณะที่ผลเสียที่เกิดขึ้นมีถึง 197,576 ล้านบาท ซึ่งยังไม่นับรวมถึงความเจ็บปวด ทุกข์ทรมานทางจิตใจที่ตามมา และผลเสียหายที่เกิดกับครอบครัวอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งไม่อาจประเมินค่าเป็นตัวเงินได้ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมพิเศษอย่างเข้มข้น

ขณะที่นายวิริยะ อ่อนรอด ตัวแทนเครือข่ายองค์กรด้านเด็กและเยาวชน 20 องค์กร กล่าวว่า พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในสภา 238 วันแล้ว ซึ่งถือว่ายาวนานมาก ข้าราชการการเมืองที่พิจารณาปรับแก้จากเดิมไปมา เช่น เปิดช่องให้ดื่มในสถานศึกษาได้หากเป็นงานประเพณี หรือเปลี่ยนจากการห้ามโฆษณาทางทีวี 24 ชั่วโมง เป็นให้โฆษณาได้หลังเที่ยงคืน เปลี่ยนจากห้ามโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ ทุกชนิด เป็นให้โฆษณาได้แต่ห้ามลงปกหน้า ปกหลัง ทั้งที่หากยึดตามร่างเดิมจะมีประสิทธิภาพมากกว่า

“มาถึงวันนี้แล้ว เครือข่ายฯเห็นว่าอยู่ในสภาพที่ต้องทำใจยอมรับ แม้ประชาชน 13 ล้านคน ต้องการให้ห้ามโฆษณาน้ำเมาโดยสิ้นเชิง แต่ปัจจุบันไม่มีที่ท่าว่า พ.ร.บ. จะเข้าสู่การพิจารณาในวาระ 3 หรือจะได้เข้าหรือไม่ บรรยากาศเริ่มไม่ปกติ เพื่อลดข้อครหาและยืนยันว่า สนช.ชุดนี้ คือสภาคุณธรรมยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่คิดสร้างมรดกบาปให้ลูกหลาน ควรเร่งบรรจุร่าง พ.ร.บ.นี้ เข้าสู่วาระ 3 ภายในเดือนพ.ย.นี้ ให้บังคับใช้ทันเทศกาลปีใหม่ เป็นของขวัญต่อเด็กๆ และเยาวชน ก่อนที่ปีใหม่จะกลายเป็นเทศกาลแห่งความสูญเสียซ้ำซาก ผมได้แต่หวังว่า การพิจารณาในวาระ 3 เนื้อหาสาระทั้งหมดของ พ.ร.บ.คงจะไม่ถดถอยลงไปมากกว่านี้” นายวิริยะกล่าว ■